

Anvisningar till

**Ansökan om bevis om specialistkompetens för
läkare i enlighet med HSLF-FS 2021:8**

Denna publikation skyddas av upphovsrättslagen. Vid citat ska källan uppges. För att återge bilder, fotografier och illustrationer krävs upphovspersonens tillstånd.

Publikationen finns som pdf på Socialstyrelsens webbplats. På begäran kan vi ta fram publikationen i ett alternativt format för personer med funktionsnedsättning. Skicka frågor om alternativa format till alternativaformat@socialstyrelsen.se.

Artikelnummer: 2026-9-10399

Publicerad: www.socialstyrelsen.se, september 2026

Innehåll

Allmänt.....	4
Ansök via e-tjänst eller med ansökningsblankett	4
Socialstyrelsens handläggning	5
Specialiseringstjänstgöring.....	6
Tillgodoräknade av kompetens.....	6
Så fyller du i ansökan	9
ANSÖKAN om bevis om specialistkompetens	9
INTYG om fullgjord specialiseringstjänstgöring	9
INTYG om uppnådd specialistkompetens	10
INTYG om genomförd utbildningsaktivitet och uppfyllda kompetenskrav - Auskultation	10
INTYG om genomförd utbildningsaktivitet och uppfyllda kompetenskrav - Klinisk tjänstgöring under handledning	10
INTYG om genomförd utbildningsaktivitet och uppfyllda kompetenskrav - Kurs	11
INTYG om genomförd utbildningsaktivitet och uppfyllda kompetenskrav - Deltagande i utvecklingsarbete	11
INTYG – Delmål Sta3. Medicinsk vetenskap	12
INTYG om delmål för specialistläkare från tredjeland	12
Ansvariga personer enligt föreskrifterna	13
Frågor	15

Allmänt

Dessa anvisningar gäller för ansökan om bevis om specialistkompetens för sökande som har fullgjort sin specialiseringstjänstgöring (ST) i Sverige. Läs anvisningarna parallellt med Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2021:8) om läkarnas specialiseringstjänstgöring.

Ansök via e-tjänst eller med ansökningsblankett

Ansök via e-tjänst med hjälp av Bank-id eller skicka din ansökningsblankett och alla intyg via post till:

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Ansökningsavgiften är 3300 kronor

Om du ansöker via e-tjänst så betalar du ansökningsavgiften direkt i e-tjänsten, med bankkort eller Swish. Om du inte har Bank-id, så kan du ansöka via post och då betalar du in avgiften på bankgirokonto 790-3750. I meddelanderutan fyller du i personnummer (ÅÅÅÅMMDDXXXX) så att betalningen kan registreras.

I e-tjänsten ska dina intyg bifogas i pdf-format. Om du har intygen i pappersformat så behöver du därför först skanna in dem. För att underlätta utredningen av din ansökan, så skannar du in alla intyg för varje utbildningsaktivitet i en och samma fil, det vill säga ladda endast upp en fil i varje fält i e-tjänsten och blanda inte intygen för de olika utbildningsaktiviteterna i filerna (till exempel intyg för klinisk tjänstgöring i en fil och intyg för kurs i en fil). Kontrollera gärna innan du skickar in ansökan att hela dokumentet är med och texten är tydlig.

Socialstyrelsen kommer främst kontakta den sökande via e-post. Det är därför viktigt om du ansöker utanför e-tjänsten att noggrant ange en aktuell e-postadress i ansökningsblanketten. Vid ansökan i e-tjänsten sker kontakt främst genom den.

Socialstyrelsens handläggning

Efter en första granskning av din ansökan kan Socialstyrelsen komma att begära kompletteringar av dig. I samband med att du får en begäran om komplettering får du också kontaktuppgifter till din utredare på Socialstyrelsen. Det är av stor vikt att du skickar in begärda kompletteringar till myndigheten senast det datum som har angivits. Om du av någon anledning inte kan det, måste du kontakta utredaren och begära att få svara senare. Finns det särskilda skäl kan du få förlängd svarstid.

När Socialstyrelsen har fått in alla uppgifter och medicinskt sakkunnig alternativt extern bedömare har inkommit med utlåtande utan att komplettering efterfrågas, görs en samlad bedömning av din ansökan och beslut fattas. Om du har ansökt via e-tjänst skickas beslutet i e-tjänsten. Om du har ansökt via post skickas beslutet som pdf till den e-postadress som du har angivit i ansökan.

Om vi efterfrågar komplettering ska den begärda informationen alltid intygas av den ansvariga personen. Om du har ansökt via e-tjänst skickar du kompletteringar via e-tjänsten. Om du har ansökt via post skickar du kompletteringar via e-post till socialstyrelsen@socialstyrelsen.se eller via post till samma adress som du skickade ansökan till:

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Specialiseringstjänstgöring

ST ska fullgöras genom tjänstgöring som läkare under handledning och genom deltagande i kompletterande utbildning under minst fem år och sex månader. ST ska inledas med bastjänstgöring (BT) under minst sex månader. Är den sökande inte specialist sedan tidigare ska ST motsvara heltid under minst fem år och sex månader. Om ST fullgörs på deltid, ska tjänstgöringstiden förlängas så att den sammanlagt motsvarar heltid.

Socialstyrelsen tar inte ställning i frågor om upplägg av ST utan vi gör vår bedömning först när en komplett ansökan kommit in till oss. Enligt HSLF-FS 2021:8 är det den huvudansvariga verksamhetschefen eller motsvarande som ska ansvara för att ett utbildningsprogram som utgår från målbeskrivningen för specialiteten tas fram, följs upp regelbundet och vid behov revideras. Utbildningsprogrammet kan omfatta hela ST eller vara separat för BT och ST i övrigt.

Tillgodoräknade av kompetens

Den sökande som efter läkarexamen har tjänstgjort som läkare under handledning innan han eller hon fått legitimation som läkare i Sverige eller motsvarande bevis om behörighet i något annat land får tillgodoräkna sig upp till sex månader av den tjänstgöringstiden i sin ST. Detta innefattar även tjänstgöring i primärvård och akut sjukvård.

Den sökande som är specialist sedan tidigare kan tillgodoräkna sig utbildningsaktiviteter från tidigare ST vilket i praktiken kan korta ned den andra ST:n. Möjlighet finns att tillgodoräkna sig upp till två år och nio månader av tjänstgöringstiden i den tidigare ST:n. Det är i första hand upp till huvudansvarig handledare att i varje enskilt fall bedöma vad den enskilda ST-läkaren kan tillgodoräkna sig. Vid ansökan måste samtliga krav i den nya målbeskrivningen vara uppfyllda. Detta gäller även för den som påbörjat en ST enligt äldre föreskrifter men som vill ansöka om bevis om specialistkompetens enligt HSLF-FS 2021:8. Den som är specialist sedan tidigare i en äldre föreskrift behöver även ansöka om och uppfylla kraven för att få ett intyg om godkänd bastjänstgöring.

Om ST-läkaren inte tidigare prövats enligt 2021-års regelverk ska den huvudansvariga handledaren specificera vad den sökande kan tillgodoräkna sig från sin tidigare ST. Detta redovisar den huvudansvariga handledaren på Socialstyrelsens intyg för den utbildningsaktivitet det gäller. Den huvudansvariga handledaren ska skriva på intyget och ange vilket eller vilka delmål i den nya målbeskrivningen som utbildningsaktiviteten avser. På så sätt överförs informationen i tidigare intyg till de intyg som hör till HSLF-FS 2021:8. De gamla intygen behöver inte skickas med ansökan.

Om ST-läkaren sedan tidigare har bevis om specialistkompetens enligt 2021-års regelverk så behöver han eller hon inte redovisa delmålen från den gemensamma kunskapsbasen.

En läkare får tillgodoräkna sig upp till fyra år och sex månaders tjänstgöring från annat EES-land än Sverige eller tredjeland förutsatt att ST-läkaren har genomfört tjänstgöringen under handledning och,

1. från en verksamhetschef eller motsvarande i tjänstgöringslandet har fått ett intyg som innefattar en beskrivning av tjänstgöringens innehåll och omfattning, och
2. enligt en handledare i Sverige uppfyller kompetenskraven i delmålen i målbeskrivningen och,
3. har genomfört tjänstgöringen efter att ha fått behörighet att utöva läkaryrket i tjänstgöringslandet.

Om sådan tjänstgöring innefattar tjänstgöring i primärvård eller akut sjukvård får även detta tillgodoräknas.

Den läkare som har ett bevis om specialistkompetens från tredjeland ska få ett bevis om specialistkompetens i motsvarande specialitet i Sverige om han eller hon

1. har fullgjort minst tre års ST och därefter tjänstgjort som specialist i sådan omfattning att den sammanlagda tjänstgöringstiden inom specialiteten eller tiden för ST:n utgör minst fem år,
2. har genomfört minst ett års ST i Sverige efter att ha fått svensk legitimation, och
3. uppfyller samtliga kompetenskrav i målbeskrivningen för BT och specialiteten.

När en specialistläkare som har ett bevis om specialistkompetens från tredjeland ansöker om bevis i motsvarande specialitet i enlighet med ovan ska detta intygas på intyg om fullgjord specialiseringstjänstgöring, intyg om uppnådd specialistkompetens samt intyg för delmål för specialistläkare från tredjeland. Läkaren behöver även inkomma med ansökan om intyg om godkänd bastjänstgöring.

Utländska tjänstgöring innefattar all tjänstgöring under handledning som genomförs i ett land utanför Sverige efter det datum då man fått behörighet att utöva läkaryrket i tjänstgöringslandet.

Den tjänstgöring som önskas tillgodoräknas ska redovisas i intyg om fullgjord specialiseringstjänstgöring och på intyg för den/de utbildningsaktiviteter som är aktuella för tillgodoräknanden. Till ansökan ska bifogas ett intyg från den utländska tjänstgöringen översatt till svenska eller engelska.

Meriter från forskarutbildning kan tillgodoräknas i ST. Om sökande har en svensk doktorsexamen kan han eller hon tillgodoräkna sex månader av tiden i sin ST men inte i sin bastjänstgöring. Detta gäller under förutsättning att kompetenskraven i målbeskrivningen är uppfyllda. Detta gäller även för en utländsk doktorsexamen som av ett svenskt universitet, en svensk högskola eller Universitets- och höskolerådet har bedömts motsvara en svensk doktorsexamen. Tillgodoräknande av doktorsexamen ska styrkas med relevant dokumentation. Bifoga exempelvis en kopia av examensbeviset till ansökan.

Tjänstgöringstiden får efter tillgodoräknanden inte vara kortare än ett år.

Så fyller du i ansökan

En ansökan enligt HSLF-FS 2021:8 ska alltid göras på de HSLF-FS-intyg som tillhör den författningen. Alla ansöknings- och intygsblanketter hittar du på Socialstyrelsens webbplats.

Av målbeskrivningen för din specialitet framgår vilka intyg som behöver redovisas. Av målbeskrivningens ruta för uppföljning framgår om en viss utbildningsaktivitet gällandet ett visst delmål ska redovisas i ansökan. Är rutan för uppföljning ifylld betyder det att intyg ska bifogas ansökan för att redovisa utbildningsaktiviteten. Observera att Socialstyrelsens intyg ska skickas in i original. Andra intyg som du bifogar ansökan ska skickas in som vidimerade kopior, till exempel utländska diplom. Att kopian är vidimerad innebär att en annan person än du själv, till exempel en vän eller släkting, intygar att kopian överensstämmer med originalet. Personen ska direkt på kopian skriva sin namnunderskrift, ett namnförtydligande samt adress eller telefonnummer.

Alla dokument på andra språk än svenska, danska och norska ska översättas från originalspråket till svenska eller engelska. Kammarkollegiet har ett register över auktoriserade översättare. Socialstyrelsen godkänner inte översättningar av tolkar.

ANSÖKAN om bevis om specialistkompetens

Här fyller du i vilken specialistkompetens som ansökan gäller, personuppgifter, kontaktuppgifter, arbetsplats och datum för läkarexamen. Här fyller du även i om du tidigare fått svensk eller utländsk legitimation eller bevis om specialistkompetens samt datum för intyg om godkänd bastjänstgöring. Förteckning över bifogade intyg samt övriga handlingar fylls i om man vill förtydliga ansökan genom numrering av bilagorna. I ansökningsblanketten ska även datum för inbetald avgift fyllas i. Blanketten ska sedan skrivas under av den sökande. Observera att blanketten måste skrivas under av den sökande. Om du ansöker via e-tjänst fyller du i alla uppgifter som efterfrågas i e-tjänsten och betalar direkt i den.

INTYG om fullgjord specialiseringstjänstgöring

Huvudansvarig verksamhetschef eller motsvarande ska fylla i och utfärda intyget. Fyll i den specialitet som ansökan avser och sökandes namn och personnummer. I tjänsteförteckningen är det viktigt att tjänstgöringstiden för ST:n tydligt framgår. Semester och jourkompensationer uttagna i tid får

tillgodoräknas i tjänstgöringen. Föräldraledighet och sjukfrånvaro får inte tillgodoräknas.

Om tid från tidigare tjänstgöring tillgodoräknas ska det framgå av tjänsteförteckningen. I ansökan anges både den tjänstgöring som önskas tillgodoräknas och den tjänstgöring som genomförts under nuvarande ST. Detta gäller även eventuell utländsk tjänstgöring som önskas tillgodoräknas.

INTYG om uppnådd specialistkompetens

Fyll i sökandes namn och personnummer.

Intyget ska fyllas i och undertecknas av huvudansvarig handledare och den specialistläkare utöver handledaren som utsetts att göra den sammantagna bedömningen. Båda ska inneha bevis om specialistkompetens i avsedd specialitet.

INTYG om genomförd utbildningsaktivitet och uppfyllda kompetenskrav – Auskultation

Ansvarig handledare för aktuell auskultation fyller i och undertecknar intyget. Fyll i sökandes namn och personnummer, den specialitet som ansökan avser, tjänstgöringsställe, vilket eller vilka delmål i målbeskrivningen som intyget avser, period för auskultationen och en beskrivning av auskultationen. Observera att utbildningsaktiviteten auskultation endast ska redovisas och kan endast tillgodoräknas i avsett delmål när rutan för uppföljning är ifylld för auskultation.

INTYG om genomförd utbildningsaktivitet och uppfyllda kompetenskrav – Klinisk tjänstgöring under handledning

All tjänstgöring som du vill tillgodoräkna dig för delmålsuppfyllnad ska redovisas på Socialstyrelsens intyg om genomförd utbildningsaktivitet och uppfyllda kompetenskrav för klinisk tjänstgöring under handledning.

Ansvarig handledare för aktuell tjänstgöring fyller i och undertecknar intyget. Fyll i sökandes namn och personnummer, den specialitet som ansökan avser, tjänstgöringsställe, vilket eller vilka delmål i

målbeskrivningen som intyget avser, period för den kliniska tjänstgöringen samt en beskrivning av den kliniska tjänstgöringen.

Utländsk tjänstgöring ska redovisas både på Socialstyrelsens tjänstgöringsintyg samt genom intyg från verksamhetschef eller motsvarande i tjänstgöringslandet. Din huvudansvariga handledare ska då skriva på Socialstyrelsens intyg samt ange vilket eller vilka delmål i målbeskrivningen som tjänstgöringen avser. Till Socialstyrelsens intyg ska du bifoga en vidimerad kopia av det intyg eller diplom som du fick från den utländska tjänstgöringen. Intyget ska innehålla en beskrivning av tjänstgöringens innehåll och omfattning och det ska av intyget framgå att tjänstgöringen skett under handledning.

INTYG om genomförd utbildningsaktivitet och uppfyllda kompetenskrav – Kurs

Alla kurser som du vill tillgodoräkna dig i din ST ska redovisas på Socialstyrelsens intyg om genomförd utbildningsaktivitet och uppfyllda kompetenskrav för kurs.

Kursledare eller handledare fyller i och undertecknar intyget. Fyll i sökandes namn och personnummer, den specialitet som ansökan avser, vilket eller vilka delmål i målbeskrivningen som intyget avser, kursens ämne och en beskrivning av kursen.

Om du som ST-läkare läst en utländsk kurs ska det redovisas både på Socialstyrelsens kursintyg samt genom det utländska kursintyget. Din huvudansvariga handledare ska då skriva på Socialstyrelsens intyg samt ange vilket eller vilka delmål i målbeskrivningen kursen avser. Till Socialstyrelsens intyg ska du bifoga en vidimerad kopia av det kursintyg eller diplom som du fick från den utländska kursen.

INTYG om genomförd utbildningsaktivitet och uppfyllda kompetenskrav – Deltagande i utvecklingsarbete

Det är handledaren för kvalitets- och utvecklingsarbetet som fyller i och undertecknar intyget. Handledaren ska inneha specialistkompetens inom det område som arbetet avser eller i avsedd specialitet och ska ha genomgått handledarutbildning. Fyll i sökandes namn och personnummer, den specialitet som ansökan avser, vilket eller vilka delmål i målbeskrivningen

som intyget avser, ämnet i rubrikform och en beskrivning av sökandes deltagande i arbetet.

Socialstyrelsen har inte några specifika krav på ämnet för arbetet och ställer heller inga krav på omfattningen av arbetet.

INTYG – Delmål Sta3. Medicinsk vetenskap

Det är handledaren som bedömt att sökande uppnått delmålet som ska fylla i och skriva under intyget. Handledaren ska inneha specialistkompetens inom det område som arbetet avser eller i avsedd specialitet samt ha genomgått handledarutbildning.

Fyll i sökandes namn och personnummer, den specialitet som ansökan avser samt en beskrivning av vilken/vilka utbildningsaktiviteter som sökande genomfört för att uppnå delmålet. Vidare ska på intyget göras en beskrivning av hur det kontrollerats att sökande uppnått delmålet.

INTYG om delmål för specialistläkare från tredjeland

Under ST:n i Sverige ska handledaren kontrollera att tredjelandsspecialistens kompetens motsvarar den kompetens som krävs för specialistkompetensbevis i Sverige. Den huvudansvariga handledaren ska fylla i och underteckna intyget. Handledaren ska inneha specialistkompetens i avsedd specialitet och ska ha genomgått handledarutbildning. Fyll i sökandes namn och personnummer, den specialitet som ansökan avser, intyget kan avse ett eller flera delmål och om intyget avser flera delmål ska det beskrivas vilka utbildningsaktiviteter samt vilka kontroller som avser vilka delmål.

Intyget ska innehålla en beskrivning av vilka utbildningsaktiviteter som sökande genomfört för att uppnå delmål samt hur detta kontrollerats. Denna kontroll gäller både den reella och den formella kompetensen och det är inte tillräckligt att hänvisa till den utländska tjänstgöringen eller den utländska ST:n.

Observera att de utbildningsaktiviteter som kompletterats under ST:n i Sverige alltid ska redovisas på Socialstyrelsens intyg för respektive utbildningsaktivitet.

Ansvariga personer enligt föreskrifterna

Den *vårdgivare* som tar emot läkare för ST ska ansvara för att det finns förutsättningar för att genomföra sådan tjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

I ansvaret ska ingå att se till att det finns tillgång till

- en studierektor
- handledare i sådan omfattning som motsvarar behovet av handledning, och
- medarbetare som kan ge nödvändiga instruktioner om verksamhetsspecifika tekniker och tillvägagångssätt.

Verksamhetschefen vid något av de tjänstgöringsställen där en ST-läkare genomför sin huvudsakliga tjänstgöring ska ha det övergripande ansvaret för ST-läkarens ST. Denne ska ansvara för att det för varje ST-läkare

- tas fram ett individuellt utbildningsprogram
- utses en huvudansvarig handledare.

Studierektorn ska ha specialistkompetens och ska ha genomgått handledarutbildning. Studierektorn ska samordna de interna och externa utbildningsaktiviteterna för BT-läkarna och ST-läkarna. Vidare bör studierektorn utgöra en organisatorisk stödfunktion till verksamhetschef, handledare, BT-läkare och ST-läkare.

Varje ST-läkare ska ha tillgång till en *handledare* för varje del av tjänstgöringen och en *huvudansvarig handledare* som har ett övergripande ansvar för handledningen under hela tjänstgöringen.

Handledare för ST-läkaren ska:

- vara legitimerad läkare
- ha relevant specialistkompetens, och
- ha genomgått handledarutbildning.

Den *huvudansvarige handledaren* ska ha ett bevis om specialistkompetens i den specialitet som ST-läkaren avser att uppnå.

Den huvudansvarige handledaren och *en av vårdgivaren utsedd läkare* ska göra en sammantagen bedömning av om ST-läkaren uppfyller kompetenskraven i målbeskrivningen för specialiteten innan ett intyg om uppnådd specialistkompetens eller intyg om uppfyllda kompetenskrav för specialistläkare från tredjeland utfärdas.

Den av vårdgivaren utsedde läkaren ska:

- vara legitimerad läkare
- ha ett bevis om specialistkompetens i den specialitet som ST-läkaren avser att uppnå, och
- ha genomgått handledarutbildning.

Frågor

Om du har frågor gällande din ansökan kan du ringa 075-247 30 00 under utredarnas telefontid. Du kan även kontakta Socialstyrelsens upplysningstjänst. De kan svara på de flesta av dina frågor om ansökningsprocessen. För aktuell information om telefontider och andra kontaktvägar se information under **Kontakta oss** på <https://www.socialstyrelsen.se/>. Det går även bra att mejla oss på socialstyrelsen@socialstyrelsen.se. På Socialstyrelsens hemsida under frågor och svar finns ytterligare information om specialiseringstjänstgöringen.

Anvisningar till – Ansökan om bevis om specialistkompetens för läkare i enlighet med
HSLF-FS 2021:8 (artikelnr 2026-9-10399)
kan laddas ner från socialstyrelsen.se/publikationer.